

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **B. F.**, narozený dne -
t. č. na adrese -

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 11. 9. 2017, č. j.: OAM-308/ZA-ZA11-VL16-2017

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 11. 9. 2017, č. j.: OAM-308/ZA-ZA11-VL16-2017, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017, č. j.: OAM-308/ZA-ZA11-VL16-2017, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce v žalobě namítal, že se obává ozbrojeného konfliktu ve vlasti, jeho poslední místo bydliště bylo v Doněcké oblasti, v zemi původu nikoho nemá, na jiné místo vlasti se nemůže vrátit. Obává se nasazení do vojenského konfliktu, odmítá bojovat proti svým lidem a nechce čelit újmě na životě či zdraví; pokud by byl odvelen, mohl by být

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

považován za sympatizanta ruských separatistů čili zrádce Ukrajiny. Obává se násilí ze strany armády pro své možné sympatie s ruskými separatisty, neochotu bojovat za Ukrajinu a nesouhlas s válečným konfliktem; za nenastoupení vojenské služby mu hrozí trest. V ozbrojeném konfliktu je porušováno mezinárodní právo. Žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ve vztahu k důvodům § 12 zákona o azylu a neopatřil si dostatek podkladů. Kvůli korupci ukrajinských orgánů se nedomůže spravedlnosti. V souvislosti se službou v armádě by mohl čelit vážné újmě ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Vzhledem k okolnostem případu byl nedostatečně zjištěn skutkový stav věci, nebyly vzaty v potaz žalobcovo přesvědčení, dlouhodobost pobytu v ČR, pobyt matky v předdůchodovém věku v ČR ani možnost útlaku ze strany armády a státních orgánů pro jeho názor; žalovaný posoudil ukrajinskou situaci zkresleně, jen částečně se opíral o shromážděné zprávy, zpronevěřil se zásadě volného hodnocení důkazů a pracoval s informacemi vyznívajícími pro žalobce negativně. V ČR se stará o svou matku, ve vlasti nikoho nezná, jelikož pobývá 15 let v ČR; tyto okolnosti měl vzít žalovaný v potaz. Uprchlíkem se stal díky válce, k níž došlo v březnu 2014, vliv na podání žádosti měl i výjezdní příkaz. Domněnka o účelovosti žádosti ve snaze legalizovat si v ČR pobyt nebyla prokázána.

3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Napadené rozhodnutí netrpí nezákonností, byl zjištěn skutečný stav věci, případ byl posuzován ve všech souvislostech, žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, jež žalobce sdělil, a opatřil si potřebné podklady. Žalobce mohl vše uvést během pohovoru, zajištěné podklady jsou rozsáhlé a žalobce v azylovém řízení žádnou vadu podkladů nenamítal, ač měl možnost se s podklady seznámit. Vojenská služba představuje legitimní občanskou povinnost, otázku svědomí a odpor k zabíjení žalobce ve správním řízení nezmínil; žalobce neunesl břemeno tvrzení, žalobní námitky jsou účelové. Žalobci nebyl doručen povolávací rozkaz, vyhýbání se jeho doručení není trestný čin. V zóně konfliktu se nachází již pouze dobrovolníci a profesionální vojáci. Ozbrojený konflikt je omezen na dvě z dvaceti čtyř oblastí země; krom několika posledních měsíců před odjezdem z vlasti žil v Kyjevské oblasti se svou sestrou. Žalobci v případě návratu nehrozí vážná újma. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
6. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 SŘS.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce, občan Ukrajiny, poskytl dne 27. 4. 2017 údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedl, že je ukrajinské národnosti, náboženským vyznáním křesťan (člen pravoslavné církve), ovládá český, ukrajinský a ruský jazyk a nedisponuje politickým přesvědčením; je svobodný a bezdětný. Ve vlasti naposledy bydlel v N. v Doněcké oblasti, a to několik měsíců u své babičky, předtím bydlel v Č. Do ČR přijel v roce 2005 autobusem přes Slovensko. O udělení mezinárodní ochrany dosud nežádal. Je zdravý, kromě břišní kýly, která mu má být v budoucnu operována, operace krčních mandlí, kvůli níž je náchylnější k nachlazení a potřeby nových

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

zubů. O mezinárodní ochranu žádá, protože dostal výjezdní vízum, do vlasti se nemá zapotřebí vracet, v ČR bydlí již 13 let; sestra je v Portugalsku, babička má zničený dům a bydlí u nějaké tety; nemá se kam vrátit. Nechce do žádných armád ani vojenských organizací, neboť se v nich nevyzná; v důsledku své neznalosti by mohl být zatažen do nějaké organizace, pročez by se mu mohlo něco stát.

8. Během pohovoru vedeného dne 27. 4. 2017 žalobce dále uvedl, že do ČR přijel roku 2005, protože tu bydlela jeho matka. Několik měsíců před odjezdem z vlasti žil u babičky v Doněcké oblasti, protože jej tam převezla sestra. Studuje na středním odborném učilišti. Byl mu uložen podmíněný trest za loupež, ale byl do toho vtáhnutý, seznámil se se dvěma špatnými lidmi, kteří se porvali, jeden okradl druhého, byl označen za spolupachatele, ačkoliv nic neudělal. Do ukrajinské armády zatím povolán nebyl, v případě návratu by byl povolán, jelikož na Ukrajině je služba v armádě povinná. Nechce se mu do armády, nechce zabíjet vlastní lidi a neuznává ukrajinskou armádu za armádu Ukrajiny. Snažili by se jej vtáhnout do jiné organizace účastníci se konfliktu mimo rámec ukrajinské armády, je tam spousta manipulativních lidí, kteří se druhé snaží přetáhnout na druhou stranu, snažili by se jej do nějaké organizace vtáhnout; slyšel např. o povstalcích z Doněcké oblasti. Neví, kde je jeho otec, a nezajímá se o to, babička žije v Doněcké oblasti. Na Ukrajině nikdy žádné potíže neměl, a to ani se státními orgány. Po návratu do vlasti by mu hrozilo povolání do armády. V rámci Ukrajiny by se mohl přestěhovat např. za prací či kvůli vyhnutí se vojenské službě. Pokud by dostal povolávací rozkaz do armády a neuposlechl by ho, hrozil by mu trest, např. vězení. Žádost o mezinárodní ochranu podal nyní, jelikož se o situaci na Ukrajině dříve nezajímal. Jeho matka je v ČR dlouho a v předdůchodovém věku, žije tu sama, chce s ní být a starat se o ni; měla operaci kloubu a bolí jí to.
9. Dne 16. 8. 2017 se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí. S podklady se seznámil, ale nechtěl se k nim vyjádřit, navrhnout jejich doplnění, uvést nějaké další skutečnosti či informace ani se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití.
10. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
11. Pokud jde o obavu ze služby v armádě a nasazení do válečných operací, nejedná se o důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Vojenská služba představuje legitimní občanskou povinnost a odmítání jejího výkonu nemůže samo o sobě založit pronásledování či skutečné nebezpečí vážné újmy. Jak uvedl Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v usnesení ze dne 20. 12. 2017, č. j.: 10Azs 307/2017 – 33: *„Obecně platí, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, čj. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, čj. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, čj. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, čj. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, čj. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, čj. 2 Azs 20/2008-69).“* Žalobce přitom v azylovém řízení argumentoval nechutí zabíjet vlastní lidi a neuznáváním ukrajinské armády za armádu Ukrajiny; na výslovnou otázku, co by mu hrozilo za odpírání vojenské služby, uvedl, že

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

v případě obdržení povolávacího rozkazu trest, např. vězení, což nechce. Ve světle výše uvedeného judikátu NSS nelze trest za odepření vojenské služby považovat sám o sobě za pronásledování.

12. Co se týká obav z vážné újmy v souvislosti s nucením k vojenské službě, neargumentoval žalobce hrozbou krutého, nelidského či ponižujícího zacházení, ale pouze na výslovnou otázku žalovaného odpověděl, že v případě odepření vojenské služby by mu hrozil trest, např. vězení, což nechce. Trest, byť odnětí svobody, za odepření vojenské služby není sám o sobě nelidský či ponižující. Další obavy v azylovém řízení žalobce neuváděl, nejsou tak u něj splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
13. Až v žalobě modifikuje žalobce své obavy tak, že by v důsledku odpírání vojenské služby mohl být považován za sympatizanta proruských separatistů, pročez by mu hrozilo násilí ze strany spolubojovníků a nadřízených. Stejně tak až v žalobě argumentuje žalobce nucením k porušování mezinárodního práva v případě svého povolání do armády. Přitom v azylovém řízení stíhá žalobce břemeno tvrzení, pokud během něj neuvedl všechny své obavy a důvody podání žádosti, může to jít jen k jeho tíži, nikoliv k tíži žalovaného. Žalobce v žalobě ani náznakem nevysvětlil, proč nemohl uvedené obavy sdělit v azylovém řízení. Výraznou žalobní modifikaci oproti obavám vyjádřeným v řízení před žalovaným tak soud nemůže než považovat za účelovou snahu dosáhnout úspěchu v soudním řízení.
14. Navíc dle Informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 7. 2017 jsou v zóně ozbrojeného konfliktu na východě země již pouze dobrovolníci a profesionální vojáci, v letech 2016 a 2017 žádná další mobilizace vyhlášena nebyla a ani se s žádnou nepočítá. Žalobci „hrozí“ pouze povolání na základní vojenskou službu, avšak tito branci nejsou do konfliktu nasazováni. Žalobce by tudíž nebyl nucen zabít své lidi, jak se obává.
15. Jelikož není udělení trestu za odpírání vojenské služby samo o sobě relevantní ve vztahu k azylovému právu a jiné obavy, které by se týkaly služby v armádě a jež by byly důležité pro udělení mezinárodní ochrany, žalobce v azylovém řízení netvrdil, nezabýval se soud tím, zda by bylo pro žalobce nemožné domoci se ochrany u vnitrostátních orgánů.
16. V souvislosti s žalobcovou vojenskou službou nelze nalézt splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť žalobce by se v případě povolání do armády stal vojákem, tedy (a contrario) nebude civilistou. K této otázce se opakovaně vyjadřoval i NSS, a to např. v rozsudku ze dne 23. 4. 2015, č. j.: 3 Azs 28/2015 – 24: *„Službu v armádě při mobilizaci rozhodně nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu.“*
17. Žalovaný se žalobcovými obavami, které souvisely se službou v armádě, dostatečně zabýval v napadeném rozhodnutí (vizte s. 6 a 10). Jeho zjištěním, vyvozeným závěrům a jejich odůvodnění nelze nic vytknout. Žalovaný si obstaral dostatek relevantních podkladů, na jejichž základě věc posoudil; dne 16. 8. 2017 se žalobce s podklady seznámil, ale nic vůči nim nenamítal.
18. Pokud jde o nebezpečnou situaci zapříčiněnou válkou, nejsou splněny podmínky ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť tzv. totální konflikt neprobíhá na celém území Ukrajiny, protože válečné operace jsou omezeny toliko na Luhanskou a Doněckou oblast, což mnohokrát judikoval i NSS, jde např. o rozsudek ze dne 25. 3. 2015, č. j.: 7 Azs 265/2014 – 17: *„Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Žalobce sice ve vlasti naposledy žil v Doněcké oblasti, avšak jen několik měsíců před odjezdem z Ukrajiny; do té doby pobýval v Č. ležících v Čerkaské oblasti na západním břehu řeky D. ve značné vzdálenosti od oblasti bojů na východě země. Navíc žalobce může využít i vnitřní přesídlení v rámci své rozsáhlé vlasti. Žalobcovu vnitřnímu přesídlení nic nebrání, přestože se vnitřní přesídlenci potýkají s určitými ekonomickými, sociálními a administrativními potížemi; větším problémům čelí staré a postižené osoby, mezi tyto skupiny ale žalobce nenáleží. Nejvíce vnitřních přesídlenců je umístěno v regionech na východě země a v Kyjevě; žalobce může přesídlit jinam, např. právě do Čerkaské oblasti, kde až na několik posledních měsíců před odjezdem z vlasti žil. Jak vyplývá z dokumentů obsažených ve správním spisu, v jiných oblastech nelze očekávat nepřekonatelné kapacitní potíže (vizte kap. 6. Informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 7. 2017). Možnost přestěhovat se na jiné místo Ukrajiny připouští i samotný žalobce (vizte s. 2 Protokolu k pohovoru ze dne 24. 7. 2017).

19. Dlouhodobý pobyt v ČR a matka v předdůchodovém věku žijící v ČR nejsou důvody pro udělení mezinárodní ochrany a žalobce je ani s konkrétními obavami z pronásledování či vážné újmy nepojil. Žalobce ani nenaznačil, jaký mezinárodní závazek ČR by mohl být porušen jeho pouhým vycestováním, přitom např. čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nechrání volbu společného pobytu osob. Žalobcova tvrzení ohledně zdravotního stavu jeho matky též nesvědčí tomu, že by se jednalo o případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Pokud bude mít žalobcova matka zájem, může s ním přesídlit zpět na Ukrajinu, kde mohou svůj rodinný život rozvíjet, příp. se žalobce se svou matkou mohou navzájem jezdit navštěvovat.
20. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí významně zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce (s. 8 a 11), avšak v souladu se zákonem ji neshledal coby relevantní ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany.
21. Všechny důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně posoudil a na základě objektivních podkladů vyvrátil všechny žalobcovy obavy. Za těchto okolností není podstatné, zda byla žádost o mezinárodní ochranu podána účelově a zda jejím jediným cílem byla snaha obejít obecné cizinecké právo. Soud nicméně považuje za vhodné zdůraznit, že k eskalaci ukrajinského konfliktu došlo v roce 2014 a po roce 2015 se poměry začaly do značné míry stabilizovat, žalobce však nechal vypuknutí ozbrojených střetů chladným a o mezinárodní ochranu požádal až na jaře roku 2017 ve chvíli, kdy byl i v důsledku jeho násilné trestné činnosti ohrožen jeho další pobyt na území ČR.
22. Soud dále nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

kteře byly potřebné ke zjištění stavu věci. Žalovaný všechny podklady objektivně zhodnotil, aniž by je dezinterpretoval ať již v žalobcův prospěch či nepospěch. Při zjišťování skutkového stavu vycházel žalovaný např. ze souhrnné Informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 7. 2017, ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 13. 6. 2017 a z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 3. 8. 2017; tyto údaje pocházejí dle názoru soudu z nezávislých zdrojů a jsou dostatečně objektivní. Shromážděné podklady jsou přílehlavé na poměry žalobce, např. údaje o vojenské službě dávají dostatečnou odpověď na otázku, zda jsou u žalobce dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12 písm. b) či § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Podkladům nelze upřít ani aktuálnost, žalovaný se snažil zajistit údaje, jež by nejlépe vystihovaly poměry ke dni vydání napadeného rozhodnutí; více se zaměřil na aktuálnost podkladů, jež se vztahovaly k důvodům uvedeným žalobcem. Podklady starší několika měsíců dílem pojednávaly o stabilnějších okolnostech, dílem v kontrastu s novými údaji ukazovaly dynamiku ukrajinských poměrů, proto nemůže obstát paušální tvrzení o jejich neaktuálnosti. Podklady shromážděné žalovaným jsou v celém svém kontextu dostatečně relevantní, objektivní a aktuální, přičemž novější údaje se vhodně doplňují se staršími. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v konkrétním a individualizovaném žalobcově případě nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tak v žádném případě neporušil ustanovení § 2 odst. 1, § 3 (ve spojení s § 2 odst. 4), § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“) ani jiná ustanovení SŘ či jiných právních předpisů.

23. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřijatelná.

Praha 1. října 2018

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.